

Kísérő tanári beszámoló – portugál szakmai gyakorlat

A Georgikon Görögkatolikus Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium diákjai 3 hetes portugáliai szakmai gyakorlaton vettek részt, ahol kísérőtanári feladatokat láttam el.

Részvevő diákok: **Mazur Virág Fanni**, **Moravszki Zsombor József** és **Seletye Evelin** 10.A osztályos élelmiszeripari technikus képzésben résztvevő tanulók, valamint **Fazekas Kristóf** 11.B osztályos mezőgazdasági gépészmérnök és **Benkő Balázs Bence** valamint **Takács Mihály** 10.B osztályos gépgyártás-technológiai technikus képzésben résztvevő tanulók.

Gyakorlat helye: **Portugália, Faro**

Kísérőtanárként 2024.02.23 és 2024.03.07. közötti időszakban láttam el feladataimat.

A külföldi szakmai gyakorlatra való kiutazás előtti hónapokban megkezdődtek az előkészítő munkák. A diákok pályázat és meghallgatás után kerültek kiválasztásra és ezután kezdődött meg a felkészítő szakasz. A 6 kiválasztott tanuló közül 5 diáknak az osztályfőnöke is vagyok, így őket már a program elején is jól ismertem, mind a személyiségükről, mind a tanulmányi

eredményeiről részletes információkkal rendelkeztem. Tisztában voltam ezen tanulók erősségeikkel és gyengeségeikkel, volt ismeretem a bennük rejlő lehetőségekről és az esetleges veszélyekről, valamint a szülői háttérről, családról is voltak információim. A szülők kikérték a véleményemet a programról és bizalommal fordultak hozzám kérdéseikkel, kéréseikkel. Azt gondolom, hogy ez nagy előnyt jelentett a teljes program során a tanulók, szülők számára és számomra is. Egy diákot nem tanítok és csak „látásból” ismertem, ezért igyekeztem minden alkalmat megragadni, hogy a gyakorlat megkezdése előtt megismerjem és kialakuljon a bizalmi légkör. Hangsúlyt fektettem arra is, hogy ne érezze „kívülállónak” magát az említett diák és segítettem a csoportba való beilleszkedését.

Az előkészítés során kiderült, hogy nagyon jól tudnak együttműködni a diákok, mindenkit be lehetett vonni a feladatokba valamilyen szinten. Segítették egymást, jól dolgoztak együtt, érdeklődőek voltak és, ha valamivel nem voltak tisztában, akkor kérdéseket tettek fel és figyelték a válaszokat. Látszott rajtuk, hogy várják a gyakorlatot és lehetett erősíteni a belső jó tulajdonságaikat, lehetett motiválni őket, hogy még jobban felkészültek legyenek. Alapvetően az elvárásnak megfelelően teljesítettek, de már ekkor kijöttek az egyéni tényezők. Evelin, Virág, Misi nagyon jól tudtak önállóan is dolgozni és törekedtek a feladatok elvégzésénél arra, hogy minél jobban oldják meg azokat. Kristófra és Bencére az volt a jellemző, hogy gyorsan le akarták tudni a rájuk váró feladatokat, ők többször otthoni teendőik miatt hamarabb elkéredzkedtek a felkészítő óráról. Zsombor is nagyon jó csapattagként működött, neki több biztatásra, megerősítésre volt szüksége, de jól vette az akadályokat.

Faróba február 23-án érkeztünk meg egy hosszú utazás után (Sátoraljaújhelyből hajnali kettő órakor indultunk és Faróba délután háromra érkeztünk).

A szállásunk egy bérelt apartman volt a város központi részén, ott találkoztunk a szervező cég munkatársaival, akik még aznap elkísértek bennünket egy gyors városi körsétára, aminek során bemutatták a település főbb látványosságait, fontos tájékozási pontokat. Ekkor átadtuk számukra azokat a dokumentumokat, amelyek a tanulási eredmények értékelését tartalmazzák, ők továbbították a gyakorlati helyek számára. Ezeket a gyakorlat végén a váltó kollégák hozták haza. A WakeApp-os szervezőkkel WhatsApp alkalmazáson keresztül tartottuk a kapcsolatot.

A gyerekekkel a kiutazás előtt megbeszéltük, hogy ki, milyen ételleket fogyaszt szívesen, mi az, amit kevésbé szeret. Ennek megfelelően terveztük meg a heti étrendünket. Először egy nagy bevásárlással kezdtük, az étkezésekhez vásároltunk alapanyagokat, valamint tisztítószereket és egyéb szükséges dolgokat.

Az érkezésünk utáni első napok hétvégére estek, így volt lehetőségünk kicsit ismerkedni Faroval és a csodálatos portugál környezettel, helyi jellegzetességekkel. Szombati napon egy kompos kiránduláson vettünk részt, így eljutottunk az óceánig, ami felejthetetlen élmény volt mindannyiunk számára. Egy ilyen gyakorlat különleges lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók olyan tulajdonságait is megismerjük, amik az iskolapadban rejtve maradnak. Számos pozitív jellemvonás rajzolódott ki a napok során, amelyekről a beszámolómban későbbi részében fogok írni. Ezen a kompúton azonban szembesülnünk kellett azzal a nem várt tényezővel is, hogy Evelin fél a víztől, viszont nagyon szeretne látni az óceánt, így vállalta a hajóutat. A közösségünk egy emberként támogatta és próbálta oldani a szorongását, így viszonylag jól átvészelte az utat és élvezhette a várva várt hullámok látványát. A későbbiek során azt mondta, hogy nagyon örül, hogy át tudta lépni saját félelmét és szívesen részt vesz máskor is vízi utazáson, amire volt is lehetőségünk még a kint tartózkodásuk alatt.

A hétvégénk másik napját azzal töltöttük, hogy megismerjük Farot. Igénybe vettük a népszerű városnéző kisvonat szolgáltatását és azzal mentünk egy kört a településen. Feltérképeztük a lehetőségeket, majd hangolódtunk a másnapi gyakorlatokra.

Gyakorlati helyek bemutatása

A diákok tényleges szakmai gyakorlati tevékenységüket február 26-án, hétfőn kezdték.

A két **gépgyártás-technológus technikus Benkő Balázs Bence** és **Takács Mihály** és az egy **mezőgazdasági gépésztechnikus tanuló Fazekas Kristóf** Farótól kb 30 km-re **Empilhadores de Portugal Algarve** cégnél voltak gyakorlaton. Ez egy regionális vállalat, ami rakodó- és földmunkagépek javításával és kereskedelmével foglalkozik.

Az első munkanap megbeszéléssel kezdődött, ahova Balázs Hajnalka kolléganő és én is elkísértük a tanulókat, így megismerkedhettünk a munkahely vezetőjével. Jó alkalom volt arra, hogy néhány mondatban elmondja a tanulókkal szembeni elvárásokat, a munkarendet, a napi beosztásokat. A vezető bemutatta a munkahely különböző részeit, az egyes munkavégzések helyét, a szociális létesítményeket. Elmondta, hogy minden tanulót egy munkahelyi mentorra fog bízni, aki az adott diákkal fog foglalkozni, így az ő utasításait kell majd követniük a fiúknak.

Őket minden reggel az apartmanhoz közel egy kisbusz szállította a munkahelyre és a munka végeztével vissza. Gyakorlati tevékenységeiket mindennap 8 órától 13 óráig végezték. A diákok az aktuális karbantartási feladatokkal, kisgépek olajozásával, szervizelésével foglalkoztak a kijelölt mentoruk irányításával.

Az **élelmiszeripari technikus** képzésben résztvevő tanulóink két különböző munkahelyen teljesítették a gyakorlatukat. Mindkét cég tipikus portugál cukrásztermékek előállításával és árusításával foglalkozik. Diákjaink iskolánkban élelmiszeripari szakmacsoportos képzésen vesznek részt, de még csak az alapképzési időszaknál tartanak, ennek a tanévnek a végén fognak ágazati alapvizsgát tenni. Ezt a gyakorlat szempontjából azért tartom fontosnak megemlíteni, mert még nincs tényleges cukrászati szakmai gyakorlati tapasztalatuk, ezért nem várható el tőlük a konkrét szakmai ismeret és gyakorlati tudás. Mindezek ellenére nagyon jól vették az akadályokat és mindkét munkahelyen elégedettek voltak velük. Nagyon figyeltek, követték az utasításokat, és irányítással el tudták végezni a rájuk bízott feladatokat. Az ágazati alapvizsga után a tanulóink sütő és cukrászipari technikus képzésre fognak szakosodni, így ez a háromhetes gyakorlat óriási előnyt ad majd számukra. Gyakorlatban ismerkedhettek meg a sütő- és cukrászipari gépek használatával és a cukrászipari termékkészítés egyes technológiai műveleteivel.

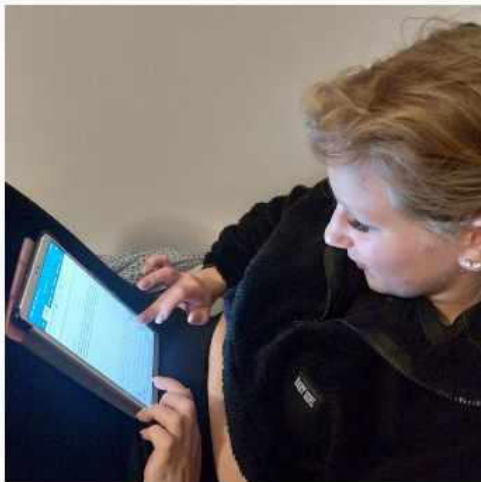
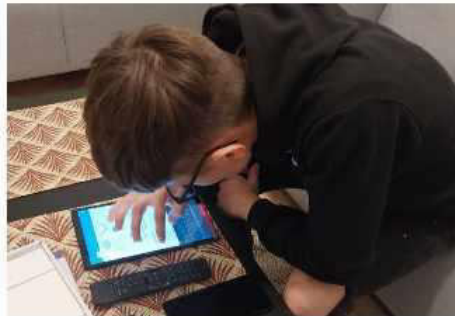
Seletye Evelin a **Trigo Dourado** cukrászdában teljesítette a gyakorlatát, ami a szálláshelyüinktől kb. 10-15 percnyi gyalogos távolságra található. Evelinnek reggel 7 órára kellett munkába menni és 13 órakor végzett. Ez egy közkedvelt cukrászda és kávézó egyben, ahol pizzákat is készítenek. Evelinnek a cukrásztermékek készítésében kellett részt vennie. Az első munkanapján megmutatták neki, hogyan kell a rábízott feladatot elvégezni, majd önálló munkavégzéssel is megbízták. Napi feladatai közé tartozott a cukrászda egyik közkedvelt termékének a befejező műveleteinek az elvégzése. Ez nagy feladat, hiszen ez adja meg a termék külső jellemzőit, ami az első benyomást nyújtja a vásárló számára, de mivel igényesen, szépen dolgozott, így hamar megbízták ezzel a feladattal. Ezen kívül nagyrészt a linzerkészítésben és a mézes sütemény készítésében vett részt Evelin. Nagyon jó kapcsolat alakult ki közte és az állandó dolgozók között, befogadták, segítették a napi munkavégzés során.

Mazur Virág és **Moravszki Zsombor** az apartmanunkhoz nagyon közel, két percnyi gyalogos távolságra lévő Pastelaria Centeio nevű piciny cukrászüzemben teljesítették gyakorlatukat. Nekik naponként 10 órától 16 óráig tartott a gyakorlati idejük. Az üzemhez itt is tartozott egy cukrászda-kávézó helyiség. Az üzem vezetője általában egyedül dolgozik a műhelyben és örömmel fogadta tanulóinkat, akiknek a különböző termékek készítésének fortélyait nagy odaadással tanította. Tanulóink lelkesen ismerkedtek a szakma fortélyaival és a jellegzetes portugál sütemények készítésével.

A napi rutinba beillesztettük a **gyakorlati naplók** készítését, melynek szempontjait és követelményeit az előkészítés során megismertettük tanulóinkkal. Digitális formában történt a naplórírás, ehhez egy diáknak kellett eszközt biztosítanunk, a többiek saját eszközeiken dolgoztak. Általánosságban elmondható, hogy minden diák foglalkozott naponként ezzel a feladattal, de itt nagyon kijöttek az egyéni különbségek. Volt olyan tanuló, aki nagyon fontosnak tartotta, hogy minél több információt leírjon és a képességeihez képest a legjobban végezze el ezt a munkát. Itt kiemelem Virágot, aki már a repülőút során elkezdte lejegyzetelni az utazási élményeit és ő volt az, aki a leginkább törekedett ennek a feladatnak a pontos teljesítésére. Nála is szükség volt azonban a korrekciókra és a szakmaiság segítésére. Zsombornak nehézségei vannak az írással, ezért neki napi szinten kellett segíteni a fogalmazásban és helyesírásban, de igyekezett a képességeihez mérten jól teljesíteni.

Pénz7 a portugál gyakorlaton

Iskolánk a kezdettől, immár tizedik éve részt vesz a **pénzügyi és vállalkozói témahéten**, amely az **European Money Week** és a **Global Money Week** nemzetközi programokhoz is kapcsolódik. Ez idén arra az időszakra esett, amikor a portugáliai szakmai gyakorlaton vettünk részt. Jó alkalom volt ez arra, hogy a pénzügyi tudatosságot és a vállalkozói kompetenciákat egy különleges környezetben fejlesszük. Tanulóink valós élethelyzetükhöz tervezték meg várható költségeiket és a rendelkezésre álló erőforrások hatékony felhasználását. Külön feladat volt számukra az aktuális euro árfolyammal számolni és gyakorolni a különböző pénznemek közötti átváltásokat.

A pénzügyi kultúra megteremtése, fejlesztése nagyon fontos feladat, erre jó lehetőséget biztosítanak ezek az alkalmak. A játékok során kiderült, hogy a diákok jó pénzügyi alapkészségekkel rendelkeznek, ötletesen oldották meg a feladatokat, lelkesen dolgoztak.

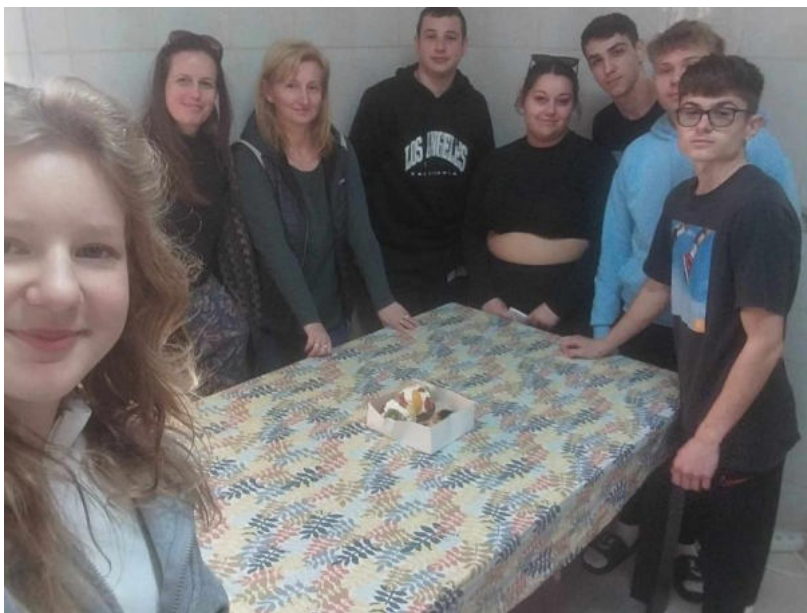
Csoportunk úgy élt együtt a mindennapokban, mint egy nagycsalád, ahol mindenkinek megvolt a szerepe. A gyakorlat első felében voltunk Balázs Hajnalka kolléganővel a diákok kísérői, ezért a mi felelősségünk volt kialakítani egy rendszert, ami hatékonyan működik. A főzés, háztartásvezetés nagy részét elsősorban mi, tanárok oldottuk meg, de a részfeladatokba bevontuk a gyerekeket is. A mobilitás részeként neveltük őket a jó időbeosztásra, tervezésre, szervezésre, önállóságra. Nagyon hamar belejöttek a feladatokba, és olyan dolgokat is elvégeztek, amiket otthon nem ők szoktak csinálni. Kialakult a mindennapi rutinunk, ami nagyon jól működött. Mivel a diákok nem egyforma napirendben dolgoztak, ezért rugalmasan ütemeztük a reggeli és ebéd idejét, de a vacsorák közösen zajlottak, ilyenkor átbeszéltük a napi élményeket, benyomásokat.

Megbeszéltük a gyerekekkel, hogy most van lehetőségünk olyan ízeket is megkóstolni, ami otthon nem szokványos, így a bevásárlásaink alkalmával kiválasztottunk helyi édességeket, gyümölcsöket, zöldségeket. Az élelmiszeripari tanulóink képzésének része az élelmiszerek érzékszervi bírálata, így azon kritériumok mentén ízleltünk és véleményeztünk. Megkóstoltuk például a híres portugál kosárkát, a **pastel de nata** nevű édességet, közben tanulóink elmesélték, hogy a gyakorlati helyeiken, hogyan készítik azt. Így friss gyakorlati tapasztalatokra építve a tudás mélyítésére és az élményalapú ismeretszerzésre fókuszáltunk.

Azt tapasztaltam, hogy a diákok nagyon illedelmesen viselkedtek és együttműködőek voltak. Néha akadtak olyan esetek, amikor figyelmeztetnünk kellett őket apróbb dolgokra pl. ki a soros a mosogatásnál vagy, hogy terítsék ki a ruhát, de tinédzsereknél ez teljesen normális. Mindig megköszönték, ha készítettünk számukra valamit és figyelmesek voltak. Nekem külön élmény volt, hogy névnapomon megleptek és közösen felköszöntöttek az egyik gyakorlati hely süteményeivel. Nagyon meghatódtam.

A csapatra jellemző volt az összetartás, már az első napokban is közös játékokkal töltötték az esti szabadidejüket. Bence volt az, aki nehezebben tudott kilépni a digitális tér vonzása alól, de ő is együtt játszott a többi tanulóval, jó hangulatban és sok vidámsággal teltek az esték. Misi személyisége nagyon különleges, mindig pozitív, toleráns és érzelmileg nagyon kiegyensúlyozott. A nyelvi kommunikációban is nagyon jól teljesített, igyekezett megérteni másokat és megértetni magát.

Volt még egy közös hétvégénk a gyerekekkel, amikor igyekeztünk megragadni a lehetőségeket és minél többet megmutatni tanulóinknak Portugáliából. Szombati napon szerettünk volna részt venni egy hajókiránduláson, de az időjárás miatt nem indítottak hajóutakat, ezért úgy döntöttünk a gyerekekkel közösen, hogy meglátogatunk egy tipikus portugál éttermet. Találtunk egy különleges helyet Faroiban, ahova az üzletvezető invitált be bennünket és megkóstoltuk a turista menüjüket, amit ajánlottak. Előételként helyi kenyeret és vajot szolgáltak fel, a főfogásnál választhattunk kecskehús és halkülönlegességek között, ami kicsit szokatlan volt a csapat számára, de érdeklődéssel kóstoltgattuk. Végül egy pohárdesszertet is kaptunk. Ez is egy olyan alkalom volt, ahol igyekeztünk a diákok szemléletmódját formálni és a kulturális környezeti nevelésre és a helyi gasztronómia megismerésére fókuszáltunk.

A hétvégénk másik napját a csodálatos főváros, Lisszabon megismerésével töltöttük. Ide a WakeApp csoport szervezet buszos kirándulást, és más csoportok is (olasz, lengyel) csatlakoztak a programhoz. Idegenvezető mutatta be számunkra a főbb látványosságokat, majd a szabadprogram ideje alatt további felfedezéseket tettünk a városban. Egy rendkívül nyüzsgő világváros életéről kaptunk benyomást, mindannyiunk számára nagy élmény volt.

A következő hétfőn késő este érkeztek a váltó kollégáink. A buszuk éjfél körül érkezett meg Faroba, kísértáltunk várni őket a tanulók egy részével, a többiek pedig az apartmanban várták, hogy visszaérkezzünk. Rövid köszöntés után gyorsan aludni tértünk, mert másnap várta a gyakorlati munka diákjainkat.

A kollégákat folyamatosan tájékoztattuk megérkezésünktől kezdve a közös csoportunkon belül az aktuális információkról (gyerekek munkahelye, étkezések, szabadidős programok, egyéb aktualitások), de az érkezést követő napon szóban is átadtuk a szükséges tájékoztatást, beszámoltunk az addigiakról és egy körsétát tettünk a városba, hogy kicsit bemutassuk számukra a helyet.

Összegzés

Összességében egy nagyon tartalmas és szép időszakot töltöttem kísérőtanárként Portugáliában. Többször volt már lehetőségem részt venni különböző országokban kísérőtanárként az Erasmus program keretein belül iskolai szervezésben. Az előző gyakorlatokhoz képest változások történtek, mert most nem iskolával, hanem egy céggel voltunk kapcsolatban és rajtuk keresztül történtek a szervezések. Az iskolai kapcsolatnál más lehetőségeink voltak és a külföldi oktatási, iskolai rendszerbe is volt módunk betekintést nyerni és tapasztalatokat cserélhettünk külföldi kollégáinkkal, szakmai elméleti és szakmai gyakorlati módszertani ismeretekkel is bővíthettük meglévő rendszerünket.

Az idei gyakorlat során más típusú tanári feladatokra volt szükség, mert egy ilyen jellegű külföldi szakmai gyakorlaton a tanári szerepek közül mások kerülnek előtérbe, mint a klasszikus iskolai napi feladatok során. Rengeteget lehet fejlődni és tanulni önmagunkról és a diákokkal való kapcsolatunkról. Sokkal nagyobb hangsúlyt kapnak a szervezési, kooperatív, együttműködési szerepek. Előfordulhatnak váratlan helyzetek, amit kezelni kell és mindenki számára elfogadható megoldást kell találni. Képesnek kell lenni hosszútávon is odafigyelni a gyerekek igényeire, mert a nap 24 órája alatt felelősséggel tartozunk testi, lelki egészségükért. Nagy kihívást jelentett a megfelelő szemlélet kialakítása és fenntartása, de azt gondolom, hogy a jó alkalmazkodóképességem és rugalmasságom hozzásegített ehhez. Ezen kívül olyan szeretetet, érzelmi intelligenciát, figyelmet tapasztaltam a gyerekeknél, ami különleges és ritka. Nagyon jó hangulatban teltek a mindennapjaink, kialakult a kölcsönös bizalom, könnyen együtt tudtunk működni a tanulókkal. Lelkesen végezték a szakmai gyakorlatukat, szívesen rész vállaltak a napi feladatokból és örültek az új élményeknek. A képességeik kiegészítették egymás képességeit, összetartottak és segítettek egymást. Úgy érzem, hogy egy csapatként tudtunk gondolkodni, dolgozni, ahol mindenkinek megvolt az erőssége és azt fel is vállalta. Minden tanuló jó volt valamiben és hasznos tagja volt a közösségnek. Egymás gyengeségeit nem kritizáltuk, hanem segítettünk megoldást találni, átlendülni a nehézségeken. Osztályfőnökként is és szaktanárként is nagyon sokat tanultam. Felfedeztem a diákok új értékeit, amire lehet építeni és észrevettem néhány hiányosságukat, aminek fejlesztésével lehet a továbbiakban foglalkozni.

Várhomokiné Madák Kornélia

kísérőtanár